

ספר נהר שלום - דף לח עמוד ב

נכון לומר זה קודם תקיעת שופר וכן נוהגים ק"ק ספרדים בבית אל שבירושלם עה"ק תובב"א :

ידוע למו"ר פשט טעם מצות השופר הוא לעורר הלבבות הישנים כמ"ש הרמב"ם ז"ל וז"ל אע"פ שתקיעת שופר בר"ה גזירת הכתוב רמז יש בו כלומר עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה וזכרו בוראכם אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן ושוגים כל שנתם בהבל וריק אשר לא יועילו ולא יצילו הביטו לנפשתיכם והטיבו דרכיכם ומעלליכם יעזוב כל אחד דרכו הרעה ומחשבתו אשר לא טובה, ויתחרט על בטול תורה ומיעוט מצות ומעשים טובים ועל אשר לא טוב עשה

ולא על מעשיו של שנה שעברה לבד אלא על כל מעשה ימי שני חייו וגם על כל גלגוליו שעברו על הכל יביא האלהים במשפט כו' ולכן יתחרט חרטה גמורה על אשר לא טוב עשה ובוזה יזכה להיות צדיק ומכריע א"ע ואת כל העולם לכף זכות. וכל א' ימחול בלב שלם לכל בן ישראל ושלא יענש שום בר ישראל בסבתו לקיים מצות ואהבת לרעך כמוך (ע"כ):

הנה כבר נודע כי פשט טעם מצות השופר הוא לעורר הלבבות הישנים בתרדמה חלאת היצה"ר והן עתה היתקע שופר בעיר והעם לא יחרדו.

לכן נחפשה דרכינו ונחקורה כי הן בעוונותינו שולחה אמנו זה כמה וכמה שנים רבים והצדיק אבד למטרונותא ולכן כל מגמת פנינו בתפילתינו תהיה בכונה שלימה לפדות את השכינה וניצוצי הקדושה מהגלות ולתברא בית אסורים דילה כמ"ש בתקונים על פסוק ויפן כה וכה אי אית מאן דיתער בתיובתא לתברא בית אסורים דילה לאמר לאסורים צאו אי אית מאן דקרא ליה בתיובתא דיחזיר קב"ה שכינתא לגביה אלא כולהון צוחין בצלותין ביומא דר"ה ויה"כ ככלבין הב לב לנא מזוני סליחה וכפרה וחיי כתבנו לחיים ואנון עזי פנים ככלבים כו' ולית מאן דקרא ליה בתיובתא דיחזיר קב"ה שכינתא לגביה,

וכל איש הירא את דבר ה' לבו יחיל בקרבו מפחד ה' ומהדר גאונו ויתן אל לבו כי היום יביאו את דינו למשפט לפני מ"ה הקב"ה שופט כל הארץ מגופו ומבניו וממונו מעשה איש ופקודתו ועלילותיו מחשבותיו ותחבולותיו שהוא יודע כל תעלומות לב ואין צריך לפניו לא עדים ולא ראיה כי הוא הדיין הוא עד והוא בעל דין ויראה ופחד יבא בו לאמר מה אעשה כי יקום אל וכי יפקוד מה אשיבנו,

ובכן בעיניו יראה ולבבו יבין ויפשפש במעשיו וברגע קטן עיניו יחזו למצוא עונו מצדו אלף ורובה מימינו ובפרט כמעט שעבר על כמה לאוין ובפרט התלויים בלב כגון לא תשנא את אחיך בלבבך לא תקום ולא תטור ולא תאמץ ולא תקפוצ ועשין ליראה את ה' לאהבה אותו ולכת בדרכיו ועשה ד-ואהבת לרעך כמוך שהוא כלל גדול בתורה והיא היא שהחריבה את בתינו ועדיין לא נטהרנו מנגע צרעת עון שנאת חנם ולשון הרע הקשה מע"ז וג"ע וש"ד וכיוצא מעבירות קלות וחמורות כביר מצאה ידינו על זה ידו כל הדווים האם לכך נוצר האדם לעבור על רצון יוצרו ח"ו או שמא החיים והשלום דשמיא מיהב יהבי לאבד הזמן להבל וריק והלא האדם נידון ע"כ הרגעים ותובעים ממנו במה הוציא כל רגע לא תרפני עד בלעי רקי:

ובפרט עון ביטול תורה העולה על כולנה על מה אבדה הארץ עליונה ותחתונה ותחלת דינו של האדם הוא על ד"ת וכל שעה וכל רגע שאינו עסוק בד"ת נקרא וחסרון לא יוכל וגו' וכל שאינו עוסק בד"ת נקרא נזוף כי דבר ה' בזה ובכל יום בת קול יוצאת ואומרת אוי כו' ואפילו היושב בטל נק' לץ מד' כיתות כו' כ"ש השח שיחה בטלה שהוא בעשה ומגיד לאדם מה שיחו אפי' דברים שאין בהם ממש נכתבים ונקראים אוי לאותה בושה ואוי לאותה כלימה וכ"ש הנכשל בעון ד' כיתות הפוגמים בכל ד' העולמות אבי"ע דהיינו לצים חנפים שקרנים לשון הרע ובפרט בשכינה שכל חטא הוא קוץ מכאיב ומזיק בית אסורין דילה ומוסיף מכאוב על מכאובים ערות אמך לא תגלה ומה הלשון אומרת קלני כו' הגמול הזה קויתי אוי כי בני יצאוני צעקה הנערה נתנני ה' וגו' ועסק התורה שמתקן לקב"ה ושכינתיה צריך לשמה בלי שום פניה כמ"ש בתיקונים כמה

מאמרים ומדרשות צווחין בכל יממא ולילה באורייתא דבעל פה בכמה קושיין וצווחי בה ככלבים כו' הב לן עתרא בעלמא דין הב לן עותרא בעלמא דאתי כמה דאוקמוה למוד תורה הרבה ויתנו לך שכר הרבה ולית מאן דישתדל באורייתא לסלקא שכינתא ולחברא לה בבעלה

ובג"ד קלא נפיק בכל לילה ואמר מה אקרא זיל ואימא לון דישתדלון באורייתא ליחדא שכינתא עם בעלה ולית מאן דיתער לה לגביה בעלה אין מנהל לה ואין מחזיק בידה כי הן בעונותינו שולחה אמנו כו' כני"ל

לכן עתה עת רצון היא חזק ונתחזק להכניע לבנו ולשוב בתשובה שלימה כי שערי תשובה היום הם פתוחים כי אותה אנחנו מבקשים כהיום הזה כי כל עיקר השופר תלוי בתשובה כמ"ש בזהר כנודע ואז תשוב ה' שהיא אימא להתפשט המוחין בז"א והוא הכרח גדול התעוררות הלב בתשובה כהיום הזה כי אין קול השופר פועל באימא הנקרא אוזן והנק' תשובה להמשיך המוחין בז"א אם לא שעולה הקול בהתעוררות הלב בתשובה ואז דברים היוצאים מן הלב נכנסים באוזן והוא כי נודע כי בצלם ה' עשה את האדם בצלם דמות כללות כל העולמות והאוזן כנגד אימא דכללות והלב כנגד ז"א דכללות שבו תלוי השינה כי כפי ביטול מ"ע שהאדם מבטל כך מחליש כח איברי נרנח"י שבו ואינם פועלים בו ונקראים מתים ולפעמים מסתלקים לגמרי והיא היא השינה וכפי מה שעובר על מל"ת כן הוא מייבש ומעוות איברי נרנח"י ומשליט עליהם ס"א ח"ו

ועתה בהתעוררות לבו אל התשובה מתעוררים איברי הנרנח"י ההם כי החפץ והתשוקה אל התשובה שהיא נשמה הוא גורם להמשיך חיות הנרנח"י אל האיברים ומחיה אותם וכמו כן גורם כי בעלות קול השופר בהתעוררות הלב בתשובה גורם שהז"א שהוא הלב דכללות יתעורר להעלות מ"ן מניצוצי אחוריים דאמא ובוזה מתפעלת אמא להתייחד עם אבא ולהמשיך המוחין בז"א שכבר הוא מוכן לקבלם ונראה שאפילו יהיה בידו של האדם חטא מהחטאים המעכבים את התשובה כגון שהיה סיבה להחטיא את חבריו בזה התעוררות התשובה היום גורם לפתוח לו שערי התשובה כי שערי תשובה פתוחים כי התעוררות תשובה מעט היום הוא כנגד טורח גדול בזמן אחר.

ולכן עת לחננה ושעת רצון להתחרט חרטה גמורה על כל אשר נואלנו ואשר חטאנו בכלל ובפרט ולקבל כל א' ממנו לשוב מאיזה עון שבידו ואל יפחות כל אחד לשוב מאיזה חטא קל או חמור כי בזה זוכה להיות צדיק בעל תשובה ומכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות וכן כתבו הראשונים שמי שלא שב בתשובה באותם הימים שקודם ר"ה ונכתב ונחתם בר"ה בין הרשעים שאם הרהר בתשובה באותו היום בצבור יקרע רוע גזר דינו ויכתב בספר החיים יען שערי תשובה פתוחים דרשו ה' בהמצאו וגו' ובפרט על הגלות השכינה ועל חרבן בית קדשנו ותפארתינו כי כל דור שלא נבנה ב"ה בימיו כו' ובפרט בדור זה: